

1991–2021 Polgárőr Almanach¹

Könyvismertetés

LIPPAI Zsolt² – KARDOS Pál³

Zsoldos Ignác⁴ akadémikus és jogtudós,⁵ a közigazgatással és rendészettel magyar nyelven először érdemben foglalkozó *Néhány szó a honi közbátorságról*⁶ című művének első részében a „vétkezés előre megakadályozásáról”, tehát a bűnmegelőzésről írva tartotta szükségesnek a külső és belső rendőrségre felosztható rendőrség felállítását, amelyek közül a belső rendőrség az, amely a városok és egyéb helységek belső közbátorságára felügyel, és amelyet a helyi lakosokra lehet bízni.⁷ A polgárok önálló cselekvésre, kezdeményezésre felhatalmazása – hogy ne csak a közigazgatás intézkedésére várjanak – a végrehajtók reagáló szerepéből, a proaktív problémát megoldó szerepbe jutását célozza, a lakossággal és más társadalmi intézményekkel együtt a biztonság megteremtéséért.⁸ Azonban a polgár kezébe adott önálló cselekvésre, kezdeményezésre történő felhatalmazás nemcsak lehetőséget, de felelősséget is rejt magában, amely életre hívta az egyén biztonsági tudatosságának fejlesztésére vonatkozó igényt, azon belül is a magánbiztonsági szektor elsődleges szerepét, az állami szféra tehermentesítését, a hatékony bűnmegelőzés fontosságának felismerését.

Hazánkban a közbiztonság, a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelősséget érző állampolgárok számára az idén egy emberöltőnyi fennállását ünneplő polgárőrség nyújt cselekvési lehetőséget. A polgárőrség, amely

¹ 1991–2021 Polgárőr Almanach. Az Országos Polgárőr Szövetség kiadványa. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., 2021.

² Lippai Zsolt r. alezredes, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék, mesteroktató; Rendészettudományi Doktori Iskola, doktori hallgató. Zsolt Lippai, Police Lieutenant Colonel, University of Public Service, Faculty of Law Enforcement, Department of Private Security and Local Governmental Law Enforcement, Assistant Lecturer, Doctoral School of Police Sciences and Law Enforcement, PhD student. E-mail: lippai.zsolt@uni-nke.hu

³ Kardos Pál, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék, szaktanár; Zuglói Önkormányzati Rendészet, igazgató; Budapesti Polgárőr Szövetség, elnök; Országos Polgárőr Szövetség, általános és oktatási elnökhelyettes.

Pál Kardos, University of Public Service, Faculty of Law Enforcement, Department of Private Security and Local Governmental Law Enforcement, Lecturer, Director of the Local Governmental Law Enforcement in Zugló, Presidency of the Budapest Auxiliary Police Federation, Vice-presidency of the Nationwide Auxiliary Police Federation. E-mail: kardosp@uni-nke.hu

⁴ Koi Gyula: *Évszázadok mezsgyéjén. Négy magyar közigazgatás-tudós útkeresése és életpéldája: Zsoldos Ignác (1803–1885), Récsi Emil (1822–1864), Concha Győző (1846–1933), Magyary Zoltán (1888–1945)*. Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013.

⁵ 1837. szeptember 7-én a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották.

⁶ Zsoldos Ignác: *Néhány szó a honi közbátorságról*. Pest, Tratter–Károlyi. 1838. 100.

⁷ Bacsárdi József – Christján László – Sallai János: A mezei rendőrségtől a mezei őrszolgálatig. *Magyar Rendészet*, 18. (2018), 4. 33–34.

⁸ Gerhard Gottlieb – Kröszel Károly – Bernhard Prestel: *A magyar rendőrség reformja. Eljárás, módszerek, eredmények*. Holzkirchen, Felix Verlag, 1998. 117.

a honi közbátorságtól eljutott a modern európai hazafiságig. E tiszteletre méltó tevékenység elismerése és megbecsülése fejeződik ki a polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garantálásával,⁹ a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében megvalósuló közterületi járőrszolgálat jelentőségének elismeréseképpen, fokozott jogi védelmet, az önvédelmi képesség növelését, figyelőszolgálat a közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében teljesülő jelzőőri tevékenységvégzésének lehetőségét biztosította törvényi szabályozásában¹⁰ az állam, mindezt kötelező együttműködésben a rendőrséggel.

Az ünnepség évében pedig a „hétköznapi hőseink” által szolgálatban eltöltött 946 080 000 másodpercéről, 15 768 000 percéről, 10 950 napjáról, 1570 hetéről, a magyar polgárőrség eddig eltelt 30 évről emlékezhetünk meg egy 165 oldalas emlékkönyvben, a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. gondozásában 2021-ben kiadott, az Országos Polgárőr Szövetség *Polgárőr Almanachjában*. A színes és többnyire egész oldalas fényképekkel illusztrált – piaci forgalomba nem kerülő –, rendkívül igényes szerkesztésű kiadványban, egymásra épülő és egymást szervesen kiegészítő tematikus bontású rovatokban mutatják be a szervezet létrejöttét, küzdelmes múltját, jelenét és jövőjét, a tagozatok, megyei polgárőrszövetségek tevékenységét, hazánk vezető politikusainak elismerő, a polgárőr vezetők büszkeségtől áthatott, őszinte gondolatait.

A köszöntők – szám szerint 14 darab! – sorát Orbán Viktor, hazánk miniszterelnökének gondolatai kezdik, amely szerint: „Aligha van a haza szolgálatának önzetlenebb módja, mint amikor valaki saját döntése szerint, saját idejéből, mindenféle anyagi ellentételezés nélkül védi honfitársai biztonságát.” Dr. Pintér Sándor miniszterelnök-helyettes belügyminiszter a szervezet létjogosultságát méltatva fejezi ki büszkeségét, hogy tagja lehet ennek a méltán megbecsült szervezetnek, míg Dr. Túrós András az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) elnökeként a vele készült interjúban mondja el, hogy: „A Polgárőrség kiállta a 30 év próbáját. Mind a 65 000 polgárőr büszke lehet az eredményeire, különösen arra, hogy hazánk a világ egyik legbiztonságosabb országa lett 2021-ben.” A köszöntők sora, a köszöntő személyek¹¹ egymással összecsengő gondolatai pedig az általuk képviselt szervek, szervezetek aspektusából elemzik a közös tevékenységek körét, az együttműködésben megvalósuló lehetőségek széles spektrumát, a polgárőr szervezetek rendészeti szerveket tehermentesítő önzetlen munkáját.

A személyes hangvételű bemutatkozó rovatok között *Elnökség* címmel ismerhetjük meg a mostanra hungarikummá vált OPSZ vezetőit és azok életrajzi adatait, amelynek különös érdekessége a közlemények megkapó őszintesége és emberközelisége,

⁹ 2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól, preambulum.

¹⁰ 2011. évi CLXV. törvény 3. §. (1).

¹¹ Kocsis Máté Fidesz frakcióvezető, Papp Károly BM belbiztonsági államtitkár, Balogh János r. altábornagy országos rendőrfőkapitány, Dr. Góra Zoltán tűzoltó vezérőrnagy OKF főigazgató, Dr. Halmosi Zsolt r. vezérőrnagy ORFK OBB elnök, Dr. Kis Attila r. dandártábornok OIF vezető, Dr. Hatala József NBT elnök, Schmidt Jenő TÖOSZ elnök, Szilva József Attila Magyar Közút Nonprofit Zrt. vezérigazgató, Dr. Pafféri Zoltán Volánbusz elnök-vezérigazgató, Dr. Károlyi László Magyar Posta biztonsági főigazgató.

a napjainkra már-már hihetetlen értékű nagyság és egyszerűség egyértelműen viszatükröződő egysége.

Megyei szövetségek elnevezéssel Magyarország megyei polgárőrszervezeteinek működésébe nyerhetünk betekintést, amelynek keretében a megyei vezetők kendőzetlen őszinteséggel, szerénységgel és büszkeséggel beszélnek örömről, bánatról, a múlttól, jelenről és a jövőről, lakóhelyük biztonságáról.

A tagozatok rovatban a lovas, kutyás, vízi és légi polgárőrséget mutatják be a föld-víz-levegő képekkel gazdagított önkéntes járőrszolgálatát, a közlekedés és balesetmegelőzés programjait és a lelkes utánpótlás biztosítását szolgáló ifjúsági tagozat működését.

Visszaemlékezésként Markos György, Cseh István, Csóra György, Farkas György, Diószegi Lajos és Szabó István emlékeiben utazhatunk az idők tengerén, kiemelve: „Amikor elvállaltuk, tudtuk, hogy egész embert kíván, és nem lehet félvállról venni. Kell hozzá lelkiismeretesség és biztos családi háttér.” Hitem szerint pedig ennél többet sem magamtól, sem mástól nem várhatok, vagy remélhetek.

A tanulmányok fejezeteiben pedig egy tudományos, valamint egy naplószerű, jóval személyesebb hangvételű és különlegesen izgalmas tanulmányban élhetjük át az alapító, Dr. Kopácsi Sándor életét és munkásságát, 1956 honi eseményeit, az Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége, majd az OPSZ, hazánk polgárőrségének megalakulását.

Összegzés, konklúzió?

Összegzésként zavarban vagyok, hogy mit is mondhatnék, ugyanis első olvasatra csak egyszerű könyvként kezeltem az *Almanachot*, amely egyértelműen magával ragadott és lenyűgözött. Egyértelművé vált, hogy a lokálpatriótákból összeállt laza társulásból, jelenkorunk valóságában professzionális bűnmegelőzési szervezetté fejlődött a polgárőrség. A kiadvány lapjait olvasva láthatóvá válik a szervezet működését garantáló jogi háttér tevékenységet biztosító racionalizálása, a technikai, szervezeti fejlődés evolúciója. Ez nem csak egy könyv, ez hitvallás, amelyben szembesültem honfitársaim erkölcsi nagyságával, akik településeink, embertársaink biztonságának megteremtésébe fektetnek rendészeti szerveket kiegészítő emberfeletti teljesítményt. Olvastam, szinte faltam az évkönyvet, néztem a hagyományaikat tisztelő és erősítő mosolygós és büszke arcokat, a polgárőrség nagy családját. Örökre belém vésődtek Dr. Kopácsi Sándor elhíresült szavai, a „civil kurázsi” szükségessége, miszerint „a vár önmagában nem védi meg az embert, ha az ember nem védi meg a várat”.

Védjük hát meg a várat, és kérem, olvassák el az *Almanachot*!

IRODALOMJEGYZÉK

- 1991–2021 *Polgárőr Almanach*. Lajosmizse, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. 2021.
2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól
- Bacsárdi József – Christián László – Sallai János: A mezei rendőrségtől a mezei őrszolgálatig. *Magyar Rendészet*, 18. (2018), 4. 31–47. Online: <https://doi.org/10.32577/mr.2018.4.2>
- Gottlieb, Gerhard – Kröszel Károly – Bernhard Prestel: *A magyar rendőrség reformja. Eljárás, mód-szerek, eredmények*. Holzkirchen, Felix Verlag, 1998.
- Koi Gyula: *Évszázadok mezsgyéjén. Négy magyar közigazgatás-tudós útkeresése és életpéldája: Zsoldos Ignác (1803–1885), Récsi Emil (1822–1864), Concha Győző (1846–1933), Magyary Zoltán (1888–1945)*. Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013.
- Zsoldos Ignác: *Néhány szó a honi közbátorságról*. Pest, Tratter–Károlyi. 1838.